

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА

Україна, 01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 30-В, оф. 33,

тел. (044) 289-31-42

E-mail: vel@ecoleague.net

www.ecoleague.net

Резолюція круглого столу

«Екологічні проблеми Миколаївської області та шляхи їх розв'язання»

(17 квітня 2015 р.)

Миколаївська область є одним з найрозвиненіших індустріальних регіонів України. Промисловий комплекс представлений переважно суднобудівною, машинобудівною, електроенергетичною галузями, а також підприємствами харчової промисловості. Їхня концентрація зумовлює напружений стан навколишнього середовища, оскільки здійснюються викиди та скиди забруднюючих речовин у довкілля, крім цього, в більшості випадків нерационально використовуються природні ресурси. Велике занепокоєння викликають покинуті шахтно-пускові установки на території області, які періодично нелегально демонтують шукачі металобрухту.

Приблизно 70% забруднюючих речовин, які надходять у атмосферне повітря, утворюються внаслідок роботи автотранспорту.

Основними забруднювачами серед промислових підприємств є ПАТ «ЮГцемент» (викиди сполук азоту, оксид вуглецю), ТОВ «Миколаївській глиноземний завод» (діоксид сірки, сполуки азоту, оксиду вуглецю), ДК «Укртранс-газ» Миколаївське лінійно-виробниче управління магістральних газопроводів (метан), ПАТ «Миколаївгаз» (метан).

Однією з причин забруднення водних об'єктів є незадовільний технічний стан каналізаційних очисних споруд. Через неефективне очищення каналізаційних стоків м. Миколаєва протягом останніх років міське комунальне підприємство «Миколаївводоканал» є основним забруднювачем водних ресурсів області.

У забрудненні р. Інгулець, що протікає територією Дніпропетровської, Миколаївської, Херсонської та Кіровоградської областей, значним є внесок гірничорудних підприємств Криворізького басейну, які скидають у неї високомінералізовані зворотні води. Це спричинює погіршення водогосподарської ситуації в Снігурівському районі Миколаївської області та впливає на якість зрошення сільськогосподарських угідь. Щорічний обсяг скиду

надлишкових шахтних вод істотно не змінюється й залишається на рівні більше, ніж 11 млн м³.

За статистичними даними в Миколаївській області обсяг утворення відходів 2013 року становить 2476,3 тис. т, що на 0,1% більше порівняно з 2012 р., у т.ч. від економічної діяльності підприємств та організацій – 2290,7 тис. т (на 3,2 % більше), у домогосподарствах – 185,6 тис. т (на 27,4% менше).

У Миколаївській області є 368 сміттєзвалищ твердих побутових відходів, які займають площу понад 100 га. Ситуація ускладнюється тим, що в області немає сміттєпереробних заводів.

Із загальної кількості утворених відходів протягом року утилізовано, оброблено (перероблено) 111,7 тис. т відходів, що на 3,8% менше, ніж у 2012 році. Частка відходів, які були утилізовані, оброблені (перероблені), у загальному обсязі утворених відходів склала 4,5%.

Не менш важливою є проблема непридатних та заборонених пестицидів. За станом на 2013 рік, на Миколаївщині зберігається 185,48 т непридатних пестицидів, зокрема: в Арбузинському районі – 39,85 т, Врадіївському районі – 4,17, Жовтневому районі – 17,46, Первомайському районі – 124,0 т. Дуже часто склади, в яких вони зберігаються, є напівзруйнованими і становлять значну небезпеку для довкілля та здоров'я людей, оскільки пестициди забруднюють ґрунт та проникають у підземні води.

В області низьким є відсоток заповідності, зокрема сьогодні він становить 3%, тоді як середньоукраїнський показник – 5,4%. Це зумовлено тим, що Миколаївська область являє собою потужний агропромисловий регіон країни з досить високим ступенем освоєння територій та сильним антропогенним навантаженням на природні екосистеми.

Учасники засідання круглого столу «Екологічні проблеми Миколаївської області та шляхи їх розв'язання» зазначили, що для поліпшення стану навколишнього середовища області та запобігання його деградації необхідно здійснити комплексні заходи:

Миколаївській обласній державній адміністрації:

– розробити та включити до Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 року окремий розділ (Стратегічна ціль 4 «Екологічна безпека та збереження довкілля»);

– залучити громадськість і науковців до реалізації заходів і проектів зі збереження навколишнього середовища Миколаївської області, зокрема:

- створити науково-експертну раду при Обласній державній адміністрації з представників профільних наукових установ та громадських природоохоронних організацій;
- розробити програму інформування та просвіти населення з питань, що стосуються довкілля;
- сприяти реалізації громадських ініціатив та проектів щодо збереження природного середовища.

Департаменту екології та природних ресурсів Миколаївської обласної державної адміністрації:

- створити реєстр складів з непридатними пестицидами та забруднених отрутохімікатами ділянок в Миколаївській області;
- здійснити поетапне перезатарювання та зваження непридатних пестицидів з метою подальшого вивезення для екологічно безпечної утилізації;
- провести рекультивацію території розміщення покинутих ракетних шахтно-пускових установок на території Миколаївської області;
- здійснити заходи щодо винесення меж в натуру існуючих об'єктів природно-заповідного фонду, актуалізувати матеріали обґрунтувань для створення нових об'єктів ПЗФ.

Департаменту агропромислового розвитку Миколаївської обласної державної адміністрації:

- розробити програму виведення з інтенсивного використання деградованих, малопродуктивних та забруднених сільськогосподарських земель;
- організовувати інформаційні заходи та практичні семінари, спрямовані на розвиток органічного землеробства;
- розробити конкретні заходи (спільно з іншими департаментами ОДА) щодо захисту сільськогосподарських угідь від підтоплення забрудненими водами.

Департаменту житлово-комунального господарства Миколаївської обласної державної адміністрації:

- провести інформаційно-просвітницьку кампанію з популяризації системи роздільного збирання побутових відходів;
- закрити та рекультивувати перевантажені полігони твердих побутових відходів у Миколаївській області;

- впровадити європейську систему роздільного збирання твердих побутових відходів, здійснити санацію існуючих сміттєзвалищ, що не відповідають нормам екологічної безпеки; модернізувати схеми санітарної очистки населених пунктів області з урахуванням сучасних тенденцій поводження з побутовими відходами;
- реконструювати каналізаційні очисні споруди міського комунального підприємства «Миколаївводоканал», яке є основним забруднювачем водних ресурсів області.

Державній екологічній інспекції України:

- перевірити підприємства, які здійснюють утилізацію небезпечних відходів у Миколаївській області, щодо дотримання ліцензійних умов та вимог екологічної безпеки.

Головному управлінню Державної санітарно-епідеміологічної служби у Миколаївській області:

- здійснити відбір та аналіз проб води з основних підземних джерел питного водопостачання в Миколаївській області та оприлюднити результати на сайті Держсанепідемслужби Миколаївської області.

Звернутися до Верховної Ради України з пропозиціями щодо законодавчого врегулювання таких питань:

- звільнення від сплати екологічного податку підприємців, які впроваджують енерго- та ресурсоощадні технології у виробничий процес, здійснюють роздільне збирання та перероблення побутових відходів;
- реформування економічної системи природокористування й природовідтворення шляхом збалансованого поєднання примусово-обмежувальних та стимулюючо-компенсаційних еколого-економічних механізмів;
- внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» та інших нормативно-правових актів для визначення повноважень обласних державних адміністрацій у сфері заповідної справи;
- внесення змін до Закону України «Про відходи», зокрема передбачення фінансової відповідальності власників відходів за відсутність договорів на їхнє вилучення (первинну переробку, сортування, вивезення);
- зменшення вартості розмитнення техніки для сортування та перероблення твердих побутових відходів.